

Nro. 45.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Költ Bétsbèn Juniusnak 5-dik napján 1795.
esztendőben.)

B e c s .

Tegnapi napon igen fényes processió vólt itten a' belső városban, mellyen önnön magok Ó Császári's K. Felsegek, Károly és József fő hertzegek, és hertzeg afzszonyok is, és sok idevaló urak's afzszonyságok jelen vóltanak, 's példásképen áhétatos kódtak. Mind a' processiót járóknak, mind a' nézőknek felette nagy vólt a' száma. A' jövő vasárnap hasonló processiók fognak a' külső városokban tartatni, és mind a' békességért, mind pedig a' földnek bőv termésért buzgóan esedezni. A' Lajbachi kerületben fekvő, és tűz gyúlladás által felettébb meg károsított Stein nevű város lakosainak számokra, és fel segitésekre, 453 forintot, 35 $\frac{1}{2}$ krajtzárt, és egy fillért adakoztak az

Y y

ide való kertészek, és a' Magistrátushoz tartozó külső városokban lévő házaknak birtokosai. Az idevaló Görög kereskedők 3790 forintot ajándékoztak a' Státusznak jelenvaló izükségeire.

Hadi Történetek és Környülállások.

Elsőben is azoknak a' Magyar gyalog regementbéli vitézeknek neveiket kívánnjuk fel jegyezni, a' kik a' múlt esztendőben különbözőléle vitéz teteik által érdem pénzt nyertének. A' *Devins* regementében az *Adorján* granatéros battallionyából ezüst érdem pénzt nyertek, *Szekelly János*, *Szedlár Tamás*, *Turrok Antal*, *Posók Mátyás*, és *Bank János* köz granatérosok. Az első *Priche* alatt elzárattatván a' compániának az útja az ellenség által, ki ugrött a' rendből, egy *Frantziát* agyonlőtt, másikat bajonettájával által szúrt, 's ez által annyira meg bátorította vitéz társait, hogy azok is sokakat meg ölték, és szabad út nyitottak önnön magoknak. A' második és harmadik a' múlt Juniusnak 16-ikán *Cochlies* mellett, a' hátráló ellenségnek ágyúit el vették, a' *Fr. pattantyusokat* meg ölték, és azon *Fr. dragónyosok* is, a' kik az ágyúknak köteleit el akarták vágdalni, lovaikról le dőfölték 's el vitték a' nyereséget. *Posók Mátyás Aprilisnek* 26 ikán 1794-ik esztendőben, a' compániát el rabolni akaró *Frantziákat* tüzesen meg támadta, és bátor biztatásai által annyira meg bátorította pajtásait, hogy még tsak egyetlen egyet sem foghatott el közülök az ellenség. Az utolsó a' *Landreci* alatt való hátrálásnak alkalmatosságával, a' mindön egy tserjén kellett volna a' granatéros compániának által menni, az abban úttyokat állott *Frantziák* közül, puskája agyával egynéhányat agyon vert, 's szabad út nyitott granatéros pajtásainak.

Az *Alvinczy* granatéros divisiójából, *Butsintky Miklós* nyert ezüst érdem pénzt, a' ki a' *Rourei* tsatában egy *Hollandiai* ágyút meg mentett az

ellenség kezéből, és több történetekben is jelesen viselte magát.

A' *Benyovszky* granatéros divisiójából hasonlóképen ezüst érdem pénzt nyert *Regunes Mátyás* káplár, a' ki is mind *Famars* mellett igen jelesen viselte magát, mind pedig a' *Bousigniesi* sántzokkal tellyes erdőben fekvő ellenség közé bé rohant, két Frantziákat meg ölt, egyet el fogott, és a' vele lévő granatérosokkal együtt az erdőből kiűzte a' többit.

A' *Gyulai* granatéros divisiójából *Pali Ignátz* és *Körmös Károly* köz granatérosok kapták el az ezüst érdem pénzt. Az *elsőbb* mind 1793-ik éftendőben *Maubeuge* mellett, mind 1794-ikben *Májusnak 24-ikén* az *Erquelinei* tsatákban olly vitézi bátorsággal viselte magát, hogy mindenek által érdemesnek lenni íteltetett azon érdem pénznek el nyerésére. Az *utólsóbb*, ugyan az *Erquelinei* tsatában, egy káplárral és köz granatérossal együtt desertornak adván ki magát, a' Frantzia külső strázát el tsipte, a' lovasságot meg támadta, és olly szereztsével végbe vitte a' reá bízott dolgot, hogy nemtsak széllyel üzték utánna ment sergeink az ellenségnek forpostjait, hanem e' mellett a' Fr. táborba is bé nyomúlván zürzavarba ejtették az ellenséget.

Manheim környékén újabb mozdulások tapasztaltattak a' Frantziák közt, sőt az is észre vétetődött, hogy a' Rénus tulsó partyán le rontatott erősségeket újjobban meg akarják építeni. Mellyre nézve emlékeztetvén az azon Fr. armádiánál lévő nemzeti képviselő a' *Thionvillei Merlin*, az el múlt éftendei meg egyezésre, azt a' választ adta, hogy nem más végből építessek azon erősségek, hanem hogy az ellenségnek Rénuson való általmenetele meg akadályoztassék. E' mellett újjobban meg ígérte, hogy valameddig a' Rénusnak bal partyán léfzen a' háború, addig semmi bántodása nem léfzen *Manheim* városának.

A' *Turini* tudósítások szerént, minden felől el kezdődtek az apró tsatazások. *April.* 29-ikén meg támadta *Galea* Báró a' *Nizzardi* vadász katonákkal a' Fr. külső őrálló sereget *Douens* mellett a' *Nizzai* Grófságban, 's mind egy lábíg el fogta. A' következett napon egy 400 főből álló *Pedemonti* sereg ütött a' *Garefzio* allat tanyázott 1000 *Frantziákra*, és nemtsak még futamtatta őket, hanem e' mellett 50 embert is le vágott, ugyan annyit el fogott, 's 17 bé sózott hússal meg terhelt öfzvéreket és 5 lovakat el nyert. — *Májusnak* 5-ikén, jókor reggel vízfza nyomta ugyan az ellenség a' *Pedemonti* külső őrálló vitézeket. *Mondorzi* mellett; de mihelyt ezek segítséget kaptak, mi-nyárt vízfza vették előbbi őrálló helyeiket, és egészlen a' *Spinárdi* sántzokig vízfza üzték a' *Frantziákat*. A' tsata reggeltől fogva délig tartott, 's 30 ember vesztette el életét az ellenség közül. — *Májusnak* 7-ikén a' *Bernhard* hegyéről le ereszkedvén egy rakás *Frantziáság*, véletlenül rajtok tsapott a' *Pedemonti* őrálló vitézeken, vízfza nyomta őket *Rio-Ritordig*, és még bellyebb is bé fúrta volna magát, ha amazoknak segítségekre nem ment volna a' *Montferrati* batallion. A' *Pedemontiak* közül néhány köz ember, és a' vadász katonáknak kapitányok fogságba estek; hanem ők is egy *Frantzia* tisztet, és néhány köz embert fogtanak el. *Májusnak* 19-ikén éjjel nagy izámmal menvén a' *Frantziák* a' *Colle Demonte* mellett tanyázott *Pedemonti* őrállókra, tsaknem mindnyájokat fogságra vitték, de azért még sem lehetett nékiek bellyebb nyomólni.

Frigyes Belgyiom.

Tsák nem mindnyájan úgy gondolkozánk vala, és nem is fundamentom nélkül, hogy a' *Berlini* udvar, és Fr. nemzet közt végbe ment békeségnek és barátságos traktának titkos tzikkelrei közül egyik valamellyik az *Orániai* hertzei Ház boldogságára fog tzelozni; azomban felettébb még

tsalatkoztunk reménységünkben. — Meg tsalatkoztak a' Hollandiai principisták is, a' kik még a' diadalom előtt gyözödelmi éneket fújtanak, és előre egynéhány ezer vég narants színü pántlikát készítettek a' Westfáliai kerületben, mellyből készitendő bokkrétákkal ékeskedni akartak, a' Hollandiai helytartó Fejedelemnek, V. *Wilhelm* Orániai hertzegnek Hágába lejendő pompás vizfsza menetelének alkalmatosságával, Illyen szokott a' jövendőbéli dolgokról való reménység lenni, hol táplállya, hol tsallya a' reménylöket.

A' múlt utolsó két pósta napokon költ Kurirunkkan említettük, hogy a' Batavusokkal való békességes conferentzia végett két biztosokat küldött légyen Hágába a' Párisi Convent, a' kik a' Fr. északi ármádiánál lévő nemzeti képviselőkkel együtt, az a' végre deputáltatott négy Batavusokkal *Májusnak* 11-ikétől fogva tsak nem minden nap gyüllést tartván tanátskoztak a' Hollandiai republikának jövendőbéli sorsáról. Mind a' két rélzről titokban tartatván a' dolognak folyamattya, külonbbülönbféle hírek támadtak, mellyek most a' patriotáknak, majd a' principistáknak láttattak kedvezni, 'se' miatt függöben a' tartott a' nemzetnek szive. — Végtére, *Májusnak* 17-ik napján fedeztetett fel a' Hollandiai republikának eddig homályban tartatott kárpittya, ekkor világosodott ki, hogy a' Frantzia republika nemtsak meg ismérte 's jóvá hagyta a' Batáviai nemzetnek szabadságát és mástól való nem függését; hanem e' mellett magára is válalta annak örökös védelmezését, és fenn-tartását, a' mint a' következő 24 cikkelyekből nyilván tapasztalhaty-tyak: 1.) A' Fr. republika szabados és senkitől nem függő Státusnak esméri a' hét szövetséges tartományokat, magára válallya szabadságának és mástól való nem függésének fenn tartását, és a' helytartó fejedelemségnek el törlését, mellyben mind a' Karok és Rendek, mind a' szövetséges tartományok egyenlöképen meg egyjeztenek.

2.) Örökös és állandó békeség, barátság és egret-
 értés lészzen a' Fr. respublika, és a' frigyes tarto-
 mányokból álló respublika közt. 3.) E' két res-
 publika közt, minden ellenségeik ellen, senkit ki
 nem vévén, a' háborúnak végeig állandó *defensi-*
va és *offensiva* trakta lészzen. 4.) Ennek az *offer-*
siva és *defensiva* alliantznak mindenkor, 's mit-
 den esetekben helye lészzen az Anglusok ellen,
 hogyha az egyik vagy másik respublika hadakoz-
 ni fog ellenek. 5.) Sem az egyik, sem a' másik
 respublika sem békeséget nem szerezhet, sem a-
 kura nem léphet Angliával egymás híre és meg-
 egyezése nélkül. 6.) Egyik öfzve szövötközhet
 hatalmassággal sem szerezhet a' Fr. respublika bé-
 keséget, a' Hollandiai respublikának abból való
 ki rekesztésével. 7.) A' Hollandiai respublika ma-
 ga részéről 12 linea hajót és 8 fregattát fog adni
 az idei táborozásban, a' melly hajó sereg kivált-
 képen a' Német és Balticum tengerekben fog
 szolgálatot tenni; sőt hogyha a' jövő esztendőben
 is tartana a' háború, szükség lészzen azokat meg sza-
 porítani. 8.) E' mellett, hogyha kéretni fog a' Hol-
 landiai respublika, leg alább hadi seregeinek fel-
 adja által. 9.) Az eggyesült hadi és hajós sere-
 geket Frantzia vezér kormányozza. 10.) A' hadi
 dolgoknak jobb móddal való folytatása végett,
 Hatalmasságok közül egy tagnak széke, és szava
 legyen a' tengeri dolgokra ügyelő Párisi Commis-
 sióban. 11.) A' Hollandiai respublika ettől fogva
 által engedi azon hadi és hajó seregekhez tartozó
 ártillériát, melly még ekkorig nem vólt a' Fran-
 zia respublika hatalmában. 12.) Hosonlóképen
 ettől fogva viszfa adja a' Frantzia respublika a'
 szövetséges tartományoknak minden azon környé-
 két, földet és városokat, a' mellyek hozzájuk tar-
 tozandók, vagy tollók függenek, ki vévén azo-
 kat, a' mellyekről a' következő tziக்கelyekben
 meg eggyeztenek. 13.) Viszfa adja a' Fr. respub-
 lika a' már fellyebb említettek, a' következő
 dőket pedig, kárának igazságos ki pótolására, meg-
 tartja, u. m. a' Hollandiai Flandriát, a' Hond bal

avagy a' Scaldis folyóvizének napnyugoti részén fekvő környéket, *Mastrichtot*, *Wenloot* a' hozzá tartozandókkal, és mind azt a' földet és örökségeket, a' mellyek *Venlootól* dél felé a' Maas vizének mind a' két partyain fekszenek. 14.) A' háborús időkben mindenkor Fr. garnison fekszen *Vlissinga* városában és kikötő helyében, mind addig, míg a' két nemzet más rendelkezéseket fog arról tenni. 15.) A' *Vlissingi* kikötő helynek mind a' két nemzet barátságos birtokában legyen. Annak költsönös birtoka azon rendelkezés szerént legyen, mellyet a' két szövetséges rész teendő lesz, és a' melly ezen tracta mellé fog ragasztatni. 16.) Hogyha egyik vagy másik respublikát akár a' Rénus, akár Zélandia felől meg támadja az ellenség, szabadságában allyon a' Fr. kormányszéknek *Hertzogenbuschba*, *Graveba*, és *Berg-Op-Zoomba* katona őrizetet tenni. 17.) A' közönséges békeségben a' Frantzia respublika a' fegyverrel el vétett tartományokból a' Hollandiai respublikának olly vidékeket ad, mellyek a' 11-ik tikkelyben meg hagyatott tartományokhoz nagyságokra nézve, egyenlők, és a' mellyek a' demarcatióra, az az, a' határnak ki metzésére nézve legalkalmatossabbak lesznek. 18.) Ennekutánna is, valameddig a' háború tart, Frantzia őrizetek legyenek azon erességeken és posztokon, a' mellyek a' Hollandiai respublikának védelmezésére szükségesek. 19.) A' *Rénus*, *Maas*, *Scaldis* és *Hond* vizein való hajókázás mind a' két nemzetnek szabad legyen; és mind a' két nemzetnek hajóival egyenlőképen kell bánni azokban. — 10.) Egészlen a' Hollandiai respublikának engedi a' Fr. respublika az Orániai házhoz tartozó örökségeket, és mind azokat az ingó jószágokat és portékákat, a' mellyeket magának meg nem kívántatani a' Fr. respublika. 21.) A' hadi költségnek ki pótlására fizessen a' Hollandiai respublika a' Frantziának 100 milliő Hollandiai forintot, akár kész pénzben, akár cambiális levelekben, olly formán, a' mint egymás közt meg fogják határozni.

22.) Azoknál a' hatalmasságoknál, a' mellyekkel tractálni fog a' Fr. republika, közbejárása által elközölyye azt, hogy a' Hollandusok által nékiük költsön adott summákat fizessék vissza. 23.) Arra kötelezi magát a' Hollandiai republika, hogy egy hazájából ki költözőt Frantziának sem ad magánál szállást; ellenben a' Frantzia republika sem enged menedék helyet a' Hollandiai principistáknak, avagy az Orániai ház barátinak. 24.) Ennek a' tractánaksak akkor legyen ereje és hatna, minekutánna mind a' két szöve közé rész ratificálni fogja, ennek pedig mátol fogva számlálván két decas, az az, 20 nap alatt, vagy ha lehetséges lehet, még hamarább is fel kell váltódni Párisban. "

Egy Batavus patrióta ilyen meg jegyzést ragaszt ezen tractának tizikkelyeihez: "Méltooka vagy a' haza barátinak annak kívánására, hogy a' jelenvaló tracta által ki pótoltsasson eddig szenvedett kára. Hogyha tökéletességre nem ment volna ez, úgy bánhattak volna a' Frantziákkal, mint fegyver által megvétetett Országokkal. Most már mind a' Hágai kormány szék, mind a' Hollandiai tartománynak képviselői minden nap rendkívül való gyűllészet tartanak, és azt végzették, hogy az új constitúciónak ki készítésére minél előbb közönséges nemzeti gyűlés tartasson, és hogy a' Lejdai fő iskolának Professora, és a' törvényes tudományoknak közönséges tanítója *Baavius Voorda*, egy új crimínális törvény könyvet készítsen, 's adja által a' Hollandiai nemzeti képviselőknek.

Illyenképen, ha szabad és lehet a' jövőendő dolgokról okoskodnunk, vége vagy a' Hollandiai régi constitúciónak, melly mellett 300 éltendőknel tovább virágzott ez a' hatalmas republika — vége van a' helytartó fedelemségnek, és az ahoz köttetett méltóságos hivataloknak, mellyeket tulajdon halálával szerzett vala *Wilhelm Nassóviai Gróf és Orániai hertzeg* maradékainak —

vége van az 1579-ik éftendőben szerzett *Utrechti unió*nak, melly leg első fundamentoma vala a' Hollandiai respublika erős alkotmányának — vége van a' Brittusok és Batavusok közt sokáig tartott szoros egyességnek, melly sok tekintetben hafznos volt Európára nézve — vége van Britannia tengereken való uradalmának, mellynek még eddig egy Európai nemzet sem álhott ellene — de vége vagyon az 1787-ik éftendei contra revolutio után koholtatott birodalomnak, az újonnan fel állítatandó Arelati Országának is, mellyben arany hegyeket ígértenek vala magoknak a' principisták. —

Az *Amsterdami* bankóban tartatott *Szardíniai* koronát, mellyet bizonyos summa végett zálogba vétett volt a' király, onnan a' Frantziák ki vétén, *Párisba* küldötték. Azon 100 millio forintból, mellyeket a' végbe ment tracta szerént tartozik Hollandia a' Frantzia respublikának fizetni, 4 hónap múlván 30 milliót le tetzen, még pedig 6 milliót kész pénzben, 24-et pedig cambialis levelekben. Ennekfelette ebben az éftendőben még 10 milliót köteles le fizetni. A' Frantzia és Hollandiai respublikák közt szerzett szoros álliántznak tökéletességre lett menetelét, harang zúgások, ágyúk ropogása, és a' Batáviai vitorláknak ki függesztése közt hirdetette ki a' *Rotterdami* magistrátus az odavaló lakosoknak. Még most is blokirozva, az az, zárva tartják a' Britanniai hadakozó hajók Hollandiának kikötő helyeit. A' több Hollandiai városok is különös örömmel vették a' két respublikák közt végbe ment tractának híret. A' huzgóbb patrióták mindenütt bálak, vendégeskedések, tántzok, és más szemben ötlő jelek által nyilatkoztatták ki ezen történeten való örömoket. Sok politicusok, de nem mindnyájan előre kálkülállyák ennek az új respublikának jövőendőbeli szerentséjét.

Frantzia Ország.

Éden úr, a' ki az Angliai fogságba esett katonáknak fel váltatások végett küldetett Fr. Or-

szágra, sem *Brestiába*, sem *Párisba* bé-nem bocsátatott, hanem *Dieppében* kellett néki maradni, és a' múlt hólnapnak 14-ikén üres válaszfal terni visszafra Londonba. Egy átallyában meg mondta a' Párisi Közjóra ügyelő Commissió néki, hogy valameddig meg nem esméri Anglia a' Frantzia republikának valóságát, és mástól való nem függetlenségét, addig semmi békesség alkuba nem akar vele bocsátkozni. *Kollin* urat küldi a' Berlini udvar Párisba követségbe. *B. Stael* Svéciai követ úrnak hitvese, ama hires Fr. finantz ministernek *Neckernek* leánya, Párisban való menetelre passust kérvén, és nyervén *Barthelemy* úrtól, hozzá küldött levelét ezen szókkal rekesztette bé: Frantziák szemesen vigyázzatok, újjabb és veszedelmesebb complotok készitetnek veszedelmetekre. — A' Hollandus ministereknek *Siyes* Abbással való tractájoknak alkalmatosságával, bizonyos tárgyra nézve így szólott az egyik közülök: *Uram tulaidon principiumaid ellen beszéllesz.* Erre azt felelte *Siyes*: *Oskolákba valók a' principiumok; a' jó politikusnak egyéb principiuma nincs a' maga hirtelen fel talált hasznánál.*

A' polgári hitet le nem tett, és e' miatt emigrált de ismét hazájába visszafra tért Frantzia pap-ság iránt hozatott törvény újjobban meg erősítetett, és némelly osztályokban gyakorlásba is vétetődött. Találatnak mindazáltal olly osztályok is, a' hol világosan mutattyák magokat a' hazájokból ki költöztek, világosan ki mondják értelemeket; sőt imitt amott másoknak el adatott jóléteikből is ki korbátsolták a' vevőket.

Májusnak 5-ikén egy újjabb tsata történt a' napkeleti Pirenéusi armádiák, és Spanyolok közt, az utólsóbbakat két óráni földre verték visszafra a' Frantziák. Az e' napon, és a' következőn történt tsatákban, a' Fr. vezérnek Párisba küldetett tudósítása szerént, 1100 ember kapott sebet, és 200 fogattatott el a' Spanyolok közül; a' Frantziák közül pedig 18 esett el, 's 64 kapott sebet.

Kis *Britanniának* partyai körül még most is számos Anglus hajók tapasztahtattak fel 's alá járni, és meg lehetősen akadályoztatni a' kereskedést. Azonközben, a' mint egy Párisi levél gondolattyaait ki fejezi, semmit sem fél a' Convent az Anglusoknak száraza való kiszállásoktól, elegendő seregei lévén kis Britannianak tengerre fekvő határain. — *Conti* hertzegnek leánya *Májusnak* 17-én meg jelenvén a' Convent palotájának gátorja előtt azon panaszkodott, hogy édes atyja nem segíthetvén ötet, tellyességgel nem élhet; következésképen segítségért esedez a' nemzetnek képviselői előtt. Esedező levelét a' szegények fel segéllésekre ügyelő Commissióhoz küldötte a' Convent.

Májusnak 20-ikán épen olyan veszedelmes zenebona volt Párisban, mint *Aprilisnek* 1-ső napján. Igen sok ember gyűllött öszve a' városnak néhány kvártélyaiban, kiknek szüntelen ezek a' szók pengettek szájaikon: *Kenyeret és az 1793-ik éftendei constitutiót!* Minekutánna sokra szaporodott volna a' számok, néhány tsupportokban a' Convent palotájához mentek, azt körül vették, 's végtére egynéhány ajtókat bé törvén nagy lármát indítottak, és egynéhány embert, 's azok közt *Ferándot* a' Rénusi ármádiánál volt nemzeti biztost is meg ölték. Leg nagyobb lármát indítottak a' különbkülönbféle fegyvereknek nemével bé rohant nagy torkú vén kofák, a' kik semmit nem tüelvén a' Convent előülőjének tsendesítésére, mind ötet, mind a' Conventnek más mértékletes tagjait rútúl motskolták, 's kigyót, békát kiabáltak reájok. Nemsak a' Conventben lévő halgatók, hanem még a' nemzeti képviselők között is találtattak olyanok, a' kika' zenebonáskodó kössegnek tselekedetét jóvá hagyni, és az el kezdett zenebonát öregbíteni láttattak. Ennek a' zenebonának is a' Jakobinusok voltak indító okai; de valamint *Aprilisnek* 1-ső napján, úgy mostan sem bődögülhattak gonosz fel tételekben, mindjárt

fegyvert fogtak a' jó polgárok, és minekulánna a' Páris környékén fekvő seregek közül is. egy-néhány ezer ember bé ment volna a' városba, szélllyel verték a' zenebonásokat, és vízfzfa Izerzették az előbbi tsendességet. Ezen alkalmas-sággal következendő végzéseket hozott a' Convent: 1.) A' nemzeti képviselőknek meg sértődésekért mindenkor számot tartozik adni Páris várasa. 2.) Minden polgár mennyen a' maga örál-ló helyére. 3.) Minden zenebonát indítót szabad léfzen akárkinek is meg ölni. 4.) Zenebona indítóknak fognak tartattatni az illy zenebonáskodó sokságnak 20 első tagjai. 5.) Valameddig tökéletes tsendesség nem lefzen, szélllyel nem öfzlik a' Convent.

Dániai és Svéciai dolgok.

A' Dániai Admiralitás, az az, tengeri dolgokat kormányozó szék parantsolatot adott a' múlt hólnapnak 10-ikén az éráni, hogy a' már kéfzűletben lévő hadakozó hajókon felül, még négy 64-74 ágyús linea hajók olly állapotba tétessenek, hogy akármelly szempillantásban szélnék bortsáthassák vitorláikat. Az azokra kívántató matróások is fel vagynak már jegyeztetve, és a' harmintzados tífzteknek meg parantsolva, hogy a' kikötő helyekbe bé menendő hajókon lévő királyi szolgálatra alkalmas matróásokat válafzfzák ki. — *Chinából* azt az örvendetes hirt vették a' Koppenhágai kereskedők, hogy az Asiai kereskedő Társaságnak Dánia nevű hajója, a' múlt Septembernek 6-ikán *Cantonba* érkezett, és hogy jövő Decemberben, napkeleti Indiai portékákkal meg terhelve, vízfzfa fog Európába indúlni.

A' *Svéciai* ifjú király el töltvén a' hadi Tanátsnak gyülléseiben a' három hólnapot, Máj. 9-ikén el kezdette a' Kancelláriába való járast is, és arra is 3 hólnapokat szentelt az Orfszágnak régi be vett szokása és törvénye ízerént. Máj.

20-ikán *Schonenbe* ment, a' hol t. i. a' fegyverbe való gyakorlás végett, minden esztendőben ilyenkor öszve szoktak gyűlleni a' Svéciai hadi seregek. Útjában Maj. 25 és 26-ik napjain *Jönköpingben* fog múlatni, és a' *Gothiai* udvari fő törvényfzékbe bé menni. Mihelyt vége lélzen Juniusnak végén a' seregek fegyverben való gyakorlásoknak, azonnal a' Svéciai flotta is ki fog indulni a' *Carlskrónai* kikötő helyből, 's magát öszve fogja kaptsolni a' Dániai flottával.

Lengyel Ország.

Báró *Páhlen* Generál Lajtinántot Kurlandiának kórmányozójává tette az Orosz Császárné — *Májusnak* 9-ikén igen fényes temetési pompa tartott Warsóviában, azoknak a' nevezetes Lengyeleknek, úgymint, *Kossakovsky* püspöknek, *Ozarowsky* fő vezérnek, *Zabielló* Lythvániai all-vezérnek, és *Aukvitz* Grófnak, a' kik a' múlt esztendőben, Maj. 4-ik és 9-ik napjain halálra ítíltetvén meg ölettek, emlékezetekre. A' mély gyáznak ki nyilatkoztatására, minden kereskedő boltok, kortsmák és közönséges játék néző helyek bé vóltak záratva. Ugy hallatik, hogy mivel *Stanisló* Lengyel király egészségének a' *Grodnoi* levegő ég nem kedvez, vízfsza fog menni *Warsóviába*. *Massalsky* hertzeg püspöknek, a' kit a' Warsóviái meg bódúlt kösség a' múlt esztendőben fel akasztatott, hólt teste, illendő hallotti pompával temettetett el *Wilnában*, Lythvániának anya városában. Ennek a' hertzogségnek all-Kancelláriusa Gr. *Chreptowitz* Bétsből Warsóvián keresztül *Grodnóban* utazott. Az itten, t. i. Bétsben és más Európai Fejedelmi udvarokban múlató Lengyel követek vízfsza hivattak a' Király által, mindazáltal olly fel tétellel, hogy Lengyel Ország sorsának meg határoztatásáig ottan múlat-hassanak. Néhány napoktól fogva számos Kurirok jöttek mentek *Petersburgból Suwarow* Feldmarsálhoz.

Posenből déli Prussianak nevezetes városából azt az újságot vettük, hogy a' Prussiai király, *Konstántzinápolyban* lévő követje által a' Török Országba kereskedő jobbágyaira nézve, abban egyezett légyen meg a' fényes Portával, hogy azok épen annyi harminzadot fizessenek az oda bé vitendő, és onnan ki hozatandó portékáktól, mint az Anglus és Frantzia kereskedők. Ezen commerciális tractának következő nevezetesebb tikkelyei vagynak. 1.) Minden oda bé vitendő, és onnan ki hozatandó portékákért 100-tól 3-at fizessenek. 2.) Határozottassék meg a' Török pénznek betse a' több Európai pénzekhez képest 's a' t.

Az emigrált Lengyel tisztek közül számosan vettek szolgálatot a' Fr. republikánál — *Repin* hertzeg közönséges parantsolatot adott ki a' *Lythvániai* nagy heitzezségben, a' földnek szorgalmatos mivelése eránt, mellyben a' birtokos urak segítségére lenni köteleztetnek szegény jobbágyaiknak. Az alatt, mig az Orosz hadi seregek táboroznak, *Warsóviában* fog *Buxhövden* Generális egy Orosz katona őrizettel maradni. — Mind a' Cs. K. mind a' Prussiai verbunkosok ott verbuálnak, és sok legénységet is kapnak, melly dolog két tekintetben kedves a' *Warsóviaiak* előtt. — 1.) Mivel azáltal kissebítettik a' kenyér evőknek száma. 2.) Sok bitang ember ki vétetik a' korheiy életből. Déli Prussiában is erőssen foly a' verbuálás, minden ott lévő Prussus regementek ki egészitetnek, és sok pattantyusok, 's lovas ártilleriák küldetnek oda. Egész Lengyel Országban nagy hire vagon, hogy Európának napnyugoti részéből oda fog a' Márs isten által költözni.

A *Warsóviai* Orosz Commendáns *Buxhövden* Generális egy politziai rendelést hirdettetett ki a' Lengyel Orzági 16 koronás provinciákban, mellynek tökéletességre lejendő menetelétől sok jót reménylenek a' jó rendtartást kívánó szemesebb Lengyelek. Ezen politziai rendelés szerént, miu-

dén tartománynak egy Orosz tizt kerületbéli kapitánya lészén, ő alatta pedig három politzia Commissáriusok a' Lengyel nemesség közül. A' többek közt szoros kötelességekben fog allani a' föld mivélésre gondot tartani, az erdöket ki nem engedni puiztítani, a' tűz gyüladásokra vigyázni, és minden ki gondolható elzközökkel el távoztatni. Egy szóval felettébb érdemessé, és kedvessé telzi *Buxhöwden* Generális magát maga jó rendelkezései által.

Török Ország.

A' múlt hólnapban egy rend kívül való követ küldetett *Georgiából Konstantinápolyba* oly jelentéssel, hogy *Mahmut Chán*, Persiának leg hatalmasabb fejedelme 50 ezer főből álló fegyveres néppel szállott táborba *Georgiának* Izélső határai-ra, és azon iparkodik, hogy ősi örökségét visszanyerhesse. Mellyre nézve igen nagy szorongattatások közt vagyon a' fényes Porta, egy felől az Oroszoknak, más felől a' nevezett Persiai fejedelemnek, harmadik felől pedig az Asiai pártoskodó Basáknak fegyvereiktől tartván. Meg válik, minémü válafzízal fog a' *Georgiai* követ visszafiztatni.

Nagy gyanúsága lévén a' fényes Portának a' Móldvai Vajda ellen, 's tartván attól, hogy az Oroszok kezébe által adja azon tartományt, meg fosztotta ötet hivatallyától; és az eddig való Görög talmátsot *Galimachit* tette helyette *Hospodárnak*, ennek helyette pedig a' hivatallyától meg fosztatott Móldvai Vajdának testvéret talmátsnak. A' *Kapután* Basának már most nints annyi tekintete, és a' kórmány széknél való befolyása mint volt ennekelőtte. Hanem tsak ugyan meg parantsoltatott nékie, hogy minél előbb repüllyön ki egy kis flottával a' közép tengerre; de hová 's hová nem, ő maga, és az ötet küldök leg jobban tudják. Rendkívül való dolog, hogy a' fé-

nyes porta a' melly még ekkorig soha semmi állandó követeket nem tartott az Európai uralkodó udvaroknál, most maga is bé vette ezt a' szokást.

Az előbbi Fr. követ *Deshorches* a' múlt hólnapnak kezdetében oda hagyta Konstantzinápolyt, és mind ő, mind ő vele együtt az eddig ottan mulatott Fr. biztosok hazafelé utaznak. Ennekfelette meg parantsolta a' Fr. új követ *Vergnia* úr, hogy azok a' Frantziák, kiknek semmi dolgok ottan nintsen, takarodgyanak onnan ki.

* * *

Az utolsó t. i. a' múlt keddi Posta napon igen sok levelek menvén innen Konstantzinápolyba, lehetetlen vólt a' M. Kurir 44-ik darabjának utolsó lapján fel jegyeztetett Erd. Olvasóimnak, mindnyájoknak, a' már kopertákba zárt Almanakokat el küldeni. Azért is a' hátra maradtak, és a' következő numerusú coperták alatt járó újságok Olvasóinak, u. m. 12, 28, 118, 164, 203, 261, és 582, ma fognak el küldetni.

A' Györi és annak környékén lévő Erd. Olvasóimnak számokra, *Tit. Petrus Márton* Györi Posta Mester úrhoz küldöttem az Almanak nyomtatványait. Ezek tehát, úgymint az 1, 75, 121, 122, 135, 140, 156, 200, 228, 408. numerusú coperták alatt járó M. Kurir Erd. Olvasói, a' nevezett úrtól vitessék el azokat.

Szögedre Titt. Vedres István Ingenieur úrhoz, *Ketskémétre Fő Tisztelendő Veresmarti Sámuel* Superintendens úrhoz küldöttem a' nyomtatványokat. *Szögeden* a' következő numerusú coperták alatt járó Magyar Kurirnak Olvasói vitessék el magoknak az Almanakot, 50, 136, 433, 543, 572. — *Ketskéméten* pedig ezek: 11, 143, 212, 233, 441, 442, 443, 558.

D. D. S.